

Kaczanowska, Wanda

Cztery nowe inkunabuły w Bibliotece im. Zielińskich Towarzystwa Naukowego Płockiego zakupione w latach 1988-1989

Notatki Płockie 34/4-141, 49

1989

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych oraz w kolekcji mazowieckich czasopism regionalnych mazowsze.hist.pl.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Cztery nowe inkunabuły w Bibliotece im. Zielińskich Towarzystwa Naukowego Płockiego zakupione w latach 1988-1989

Biblioteka im. Zielińskich TNP posiada w swoich zbiorach ⁴⁴ inkunabułów (stan w dniu 31 XII 1989). 50 pozycji rejestruje katalog opracowany przez Halinę Kostanecką. Następne zaś inkunabuły (zgodnie z wcześniejszymi ustaleniami) prezentowane są na bieżąco w «Notatkach Płockich» co 2 lata.

Celem tego artykułu jest podanie informacji o 4 inkunabułach oznaczonych numerami 65—68, zakupionych w latach 1988—1989.

1. Institoris Henricus, Sprenger Iacobus Malleus maleficarum.
Nürnberg, Antonius Koberger, 17.I.1496 8°
I.P. 3075, H. 9246
Opr.: skóra biała, klamerki, guzy ochronne XX w.
Sygn. XV, 465
Egz. po konserwacji.

Jest to słynne wydanie Młotu na czarownice... Polskie tłumaczenie tylko 2-giej części powyższego dzieła, dokonane przez Ząbkowica ukazało się w 1614 r. w Krakowie. Bliższe dane podane są w Bibliografii Karola Estreichera pod hasłem: Sprenger Jakób i Krämer Henryk. Inkunabuł ten zakupiono na aukcji antykwarecznej w Krakowie w 1988 r. Jest to kolejny druk w naszych zbiorach z oficyny wybitnego niemieckiego drukarza i wydawcy, Antoniego Kobergera, który prowadził działalność drukarską w Norymberdze w latach 1470—1504.

2. Quintilianus Marcus Fabius
Institutio oratoria...
Venezia, Bonetus Locatellus, 1493 2°
I.P. 4655, H. 13652
Opr.: kart. biblioteczna XIX w.
Prow.: ex libris Władysław Jan Grabski.
Grabkowo
Sygn. XV, 66
Egz. lekko uszkodzony.

Kolejny inkunabuł zakupiony został od prywatnego oferenta. Jest to druk częściowo niekompletny, zawiera jednak najważniejsze historycznie teksty. W treści dotyczy nauki o mówieniu. Powiększył naszą nieliczną grupę inkunabułów wydanych w Wenecji. Warto dodać, że jest to już trzeci inkunabuł w naszych zbiorach, zawierający w swej proveniencji ekslibris (znak własnościowy) Władysława Jana Grabskiego.

3. Pelbartus Oswald de Themeswar
Sermones Pomerii de tempore.
Hagenau, Henricus Gran pro Joannis Ryn-

manum, 27 VII 1498 4°
I.P. 4220

Inicjały czerwone i niebieskie, liczne rubrykowania oraz marginalia.

Opr.: deska, skóra brązowa
Sygn. XV, 67

Egz. lekko uszkodzony.

Autor „Sermones...” ur. w Themeswarze na Węgrzech, franciszkanin, był teologiem i kaznodzieją nader w XV i XVI wieku sławnym.

Książkę tę zakupiono na aukcji antykwarecznej w Warszawie.

4. Iacobus de Voragine
Legenda aurea.
Strassburg, Typ. Iordani — Georgius Husner 19.XII.1486
I.P. 2999

Inicjały i rubryki czerwone i niebieskie
Liczne zapiski marginalne

Opr.: skóra ciemna XX w.

Prow.: Zapiska: Conventus Casimiriensis ad Cracoviam PP Disalceatorum Santissimae Trinitatis de Redemptione Captivorum

(Klasztor trynitarzy zniesiony w 1796 r.)

Sygn. XV, 68

Egz. po konserwacji.

Prezentację wymienionych inkunabułów zamyka Złota Legenda (Legenda aurea) — zbiór łacińskich legend o Chrystusie, Marii i ważniejszych świętych. Jedno z najpopularniejszych dzieł średniowiecza. Inkunabuł zakupiono na aukcji antykwarecznej w Krakowie.

Jest teraz w bardzo dobrym stanie, ponieważ podobnie jak Malleus maleficarum został poddany konserwacji zaraz po zakupieniu.

Wszystkie zakupione inkunabuły wydrukowano w języku łacińskim. Stanowią one (podobnie jak i te, które znajdują się już w zbiorach) cenne skarby naszej kultury.

Wszystkie podane się konserwuje

LITERATURA:

1. Encyklopedia Wiedzy o Książce, Wrocław 1971
2. H. Hain, Repertorium bibliographicum... Vol. 1—2. Stuttgartiae — Lutetiae Parisiorum 1826—1838. Hain — Copinger.
3. Inkunabuły w bibliotekach polskich. Centralny katalog. Pod red. A. Kaweckiej-Gryczowej oprac. M. Bohonos i E. Szandrowska, T. 1—2. Wrocław — Warszawa — Kraków 1970, Biblioteka Narodowa.
4. «Notatki Płockie» 1986 nr 2 s. 57—60; 1988 nr 2 s. 53—54.
5. Sprawozdania roczne z działalności TNP 1988 i 1989.

Wszystkie zach. w klas. 49
Wszystkie ze zry. 12 wst. 84